EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2023/1948

(2023. gada 10. maijs)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par kopuzņēmuma "Apritīga biobāzēta Eiropa" (kopuzņēmums *CBE*) (pirms 2021. gada 30. novembra – biorūpniecības kopuzņēmums) 2021. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par kopuzņēmuma "Apritīga biobāzēta Eiropa" 2021. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0093/2023),

A. tā kā Biorūpniecības kopuzņēmumu ("kopuzņēmums *BBI*"), kurš atrodas Briselē, izveidoja 2014. gada maijā saskaņā ar pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" uz laiku līdz 2024. gada 31. decembrim ([1]); tā kā 2021. gada novembrī ar Padomes Regulu (ES) 2021/2085 ([2]) tika izveidots kopuzņēmums "Apritīga biobāzēta Eiropa" ("kopuzņēmums *CBE*"), kas programmā "Apvārsnis Eiropa" aizstāj kopuzņēmumu *BBI* uz laikposmu, kas beidzas 2031. gada 31. decembrī;

B. tā kā pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" kopuzņēmumu vispārējais mērķis ir īstenot vairāk uz mērķu sasniegšanu vērstas darbības un veidot vērienīgākas partnerības ar attiecīgajām rūpniecības nozarēm salīdzinājumā ar iepriekšējām programmām;

C. tā kā kopuzņēmumu *CBE* finansēja no daudzgadu finanšu shēmas (DFS) 2021.–2027. gadam, lai apvienotu visas attiecīgās ieinteresētās personas un palīdzētu Savienībai kļūt par svarīgu pētniecības dalībnieci, iesaistot partnerus un uzņemoties saistības tādas pētniecības un inovācijas pasākumu programmas izstrādē un īstenošanā, kam ir Eiropas pievienotā vērtība;

D. tā kā saskaņā ar DFS pētniecības un inovācijas programmām kopuzņēmumiem ir atsevišķas juridiskas personas statuss un tie pieņem savu pētniecības un inovācijas programmu savā stratēģiskajā pētniecības jomā un īsteno to, izmantojot uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus vai iepirkuma procedūras;

E. tā kā kopuzņēmuma *CBE* vispārējie mērķi ir paātrināt inovācijas procesu un biobāzētu inovatīvu risinājumu izstrādi; paātrināt esošo nobriedušo un inovatīvo biobāzēto risinājumu izvēršanu tirgū un nodrošināt biobāzētu rūpniecisko sistēmu augsta līmeņa vidisko sniegumu;

F. tā kā, lai ņemtu vērā pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" ilgumu, uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus saistībā ar kopuzņēmumu *CBE* tiek izsludināti līdz 2027. gada 31. decembrim; savukārt pienācīgi pamatotos gadījumos uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus var izsludināt līdz 2028. gada 31. decembrim;

G. tā kā kopuzņēmuma *CBE* dibinātāji ir Savienība, kuru pārstāv Komisija, un rūpnieciskie partneri, ko pārstāv Biorūpniecības konsorcijs (*BIC*);

H. tā kā Savienības finansiālais ieguldījums kopuzņēmumā *CBE*, ieskaitot EEZ apropriācijas, ir līdz 1 miljardam EUR (tas ietver līdz 23,5 miljoniem EUR administratīvo izmaksu segšanai); tā kā kopuzņēmuma *CBE* dalībnieki, kas nav Savienība, desmit gadu laikposmā sniedz kopējo ieguldījumu vismaz 1 miljarda EUR apmērā, kas ietver līdz 23,5 miljoniem EUR administratīvo izmaksu segšanai, vai nodrošina, ka to sastāvā esošās vai saistītās vienības sniedz šādu ieguldījumu,

([1]) OV L 169, 7.6.2014., 130. lpp.

([2]) Padomes Regula (ES) 2021/2085 (2021. gada 19. novembris), ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" un atceļ Regulas (EK) Nr. 219/2007, (ES) Nr. 557/2014, (ES) Nr. 558/2014, (ES) Nr. 559/2014, (ES) Nr. 560/2014, (ES) Nr. 561/2014 un (ES) Nr. 642/2014 (OV L 427, 30.11.2021., 17. lpp.).

Vispārīga informācija

1. atzinīgi vērtē Revīzijas palātas ziņojumu par kopuzņēmuma *CBE* gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums"); uzskata, ka 2021. gada pārskati visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo kopuzņēmuma *CBE* finanšu stāvokli 2021. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu pārmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar kopuzņēmuma *CBE* finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem un ka pārskatiem pakārtotie darījumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi;

2. atzīst, ka pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" Kopuzņēmumam ir paredzēti vērienīgi mērķi, kurus var sasniegt tikai tad, ja tiek izstrādāti un īstenoti efektīvi risinājumi, kas novērš trūkumus iekšējās kontroles sistēmās un sagatavo nākotnes izaicinājumiem, kuri izriet no atbildības palielināšanās, piemēram, cilvēkresursu pārvaldības un plānošanas jomā; šajā sakarībā norāda, ka īpaši sarežģīti un apgrūtinoši aprēķini un ziņošanas prasības rada ievērojamu kļūdu risku, un tādēļ aicina izpētīt iespējas tos vienkāršot, kad vien tas ir iespējams un atbilst spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam;

3. norāda, ka kopuzņēmumiem nav vienotas administratīvo izmaksu definīcijas, pamatojoties uz ko tiek aprēķinātas to dalībnieku finansiālās iemaksas un kas ir priekšnoteikums šādu izmaksu salīdzināmības panākšanai; ņemot to vērā, aicina pieņemt vienotas pamatnostādnes, lai visi kopuzņēmumi izmantotu saskaņotu pieeju dažu administratīvo izmaksu izdevumu kategoriju, piemēram, izdevumi konsultācijām, izpētei, analīzei, novērtējumiem un tehniskajai palīdzībai, klasificēšanā;

Budžeta un finanšu pārvaldība

4. norāda, ka 2020. gada decembrī valde pieņēma kopuzņēmuma *CBE* 2021. gada budžetu par kopējo summu (pieņemtais budžets un atkārtota aktivizēšana) 5 215 066 EUR apmērā saistību apropriācijās un 174 626 895 EUR apmērā maksājumu apropriācijās un ka grozījumi netika veikti;

5. ar nožēlu norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu kopuzņēmuma *CBE* 2021. gada maksājumu budžets, kas bija pieejams pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" projektiem, bija tikai 71 % sakarā ar tādiem ārējiem faktoriem kā Covid-19 pandēmija, kā arī ar liela pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" projekta izbeigšana pēc galvenā saņēmēja bankrota 2021. gadā;

6. turklāt norāda, ka bijušā kopuzņēmuma *BBI* budžetā bija iekļauts iepriekšējos gados (2018., 2019. un 2020. gadā) neizlietotā budžeta pārpalikums, kas ietvēra 600 000 EUR administratīvo saistību apropriācijās un maksājumu apropriācijās un darbības jomā – 46 881 709 EUR maksājumu apropriācijās; norāda arī to, ka atjaunotās apropriācijas tika izlietotas prioritārā kārtā saskaņā ar kopuzņēmuma *CBE* finanšu noteikumiem un līdz gada beigām sasniedza gandrīz 100 % administratīvo saistību apropriācijās, 84 % administratīvo maksājumu apropriācijās un 79 % pamatdarbības maksājumu apropriācijās;

7. norāda, ka 2021. gada beigās Savienības ieguldījums bija 728,228 miljoni EUR un nozares grupas apstiprinātais ieguldījums natūrā bija 52,239 miljoni EUR, ieguldījums naudā 14,559 miljoni EUR administratīvo izmaksu segšanai un 3,250 miljoni EUR darbības izmaksu segšanai;

8. norāda, ka attiecībā uz kopuzņēmuma *CBE* darba pienākumiem 2021. gada beigās tas bija gandrīz pilnībā uzņēmis saistības par 815,8 miljoniem EUR no maksimālās Savienības iemaksas par pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" parakstītajiem dotāciju nolīgumiem; turklāt norāda, ka aptuveni 159,6 miljoni EUR (jeb 19,6 %) vēl būs jāizmaksā turpmākajos gados; norāda – no otras puses, privātā sektora dalībnieki bija juridiski apņēmušies nodrošināt iemaksas natūrā un finanšu iemaksas 266,5 miljonu EUR jeb 56 % apmērā no indikatīvā mērķa 475,3 miljoni EUR, kas noteikts kopuzņēmuma *CBE* pieņemtajās gada darba programmās. tomēr norāda, ka, tā kā visi pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus 2020. gada beigās tika slēgti, attiecībā uz saviem privātā sektora dalībniekiem kopuzņēmums *CBE* līdz plānošanas perioda beigām indikatīvo mērķrādītāju nesasniegs;

9. norāda, ka pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" projektiem pieejamo kopuzņēmuma *CBE* maksājumu izpildes līmenis bija 71 %, ko var izskaidrot ar neseno pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" projektu apturēšanu un/vai pagarināšanu saistībā ar Covid-19 pandēmiju, kā arī ar liela pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" projekta izbeigšanu pēc galvenā saņēmēja bankrota 2021. gadā; norāda, ka kopuzņēmumam *CBE* nebija 2021. gada pamatdarbības saistību apropriāciju, jo tas bija pabeidzis pēdējo uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus līdz 2020. gada beigām;

10. norāda, ka 2021. gada beigās nozares dalībnieki ziņoja, ka kopējās iemaksas natūrā papildu pasākumos ir 1 646,5 miljoni EUR jeb 74 % no mērķrādītāja, kas ir 2 225,4 miljoni EUR; tomēr norāda uz Revīzijas palātas konstatējumu, ka sertifikācijas process nav pabeigts attiecībā uz 715,6 miljoniem EUR jeb 43 % no paziņotās summas; pieņem zināšanai pasākumus, ko kopuzņēmuma *CBE* valde veikusi, lai nodrošinātu mērķa sasniegšanu līdz programmas beigām, 2022. gada februārī apstiprinot nozares dalībnieku ieguldījumus 2022. gada darbībās, kas cieši saistītas ar kopuzņēmuma *CBE* stratēģiskajiem mērķiem, vēl 658 miljonu EUR apmērā; līdz ar to norāda, ka šīs privātā sektora dalībnieku saistības var mazināt kopuzņēmuma *CBE* risku, ka līdz programmas "Apvārsnis 2020" beigām netiks sasniegts mērķrādītājs attiecībā uz papildu pasākumiem paredzētajām iemaksām natūrā;

11. pieņem zināšanai to, ka saskaņā ar Revīzijas palātas 2020. gada konstatējumu par to, ka trūkst datu par validētajiem ieguldījumiem natūrā, līdz ar 2021. gada darbības pārskata publicēšanu *BIC* ir sniedzis lielu skaitu sertifikātu par *BIC* sastāvā esošo vienību ieguldījumiem natūrā papildu darbībās galvenokārt no 2020. gada, bet arī no 2019. un 2018. gada, un to sniegšana Covid-19 pandēmijas laikā aizkavējās;

12. uzsver, ka attiecībā uz Revīzijas palātas 2020. gadā konstatēto risku, kas saistīts ar kopuzņēmuma *CBE* pētniecības un inovācijas programmas "Apvārsnis 2020" īstenošanu, 2021. gada darbības pārskatā paziņotie pamatdarbības sasniegumi apstiprina, ka, neraugoties uz to, ka ir samazināts gan kopuzņēmuma *CBE* dalībnieku (Komisijas un *BIC*) ieguldījums naudā, kopuzņēmumam *CBE* ir izdevies sasniegt savus stratēģiskos mērķus; atzinīgi vērtē to, ka no 2021. gadā ziņotajiem darbības virzieniem tika pabeigts 41 projekts un bija sasniegti visi galvenie snieguma rādītāji (*KPI*), kas saistīti ar projektu sniegumu; atzinīgi vērtē arī to, ka gaidāmie rezultāti, par kuriem ziņots saistībā ar pašreizējiem projektiem, liecina, ka galīgie *KPI* ievērojami pārsniegs mērķus, kas noteikti stratēģiskajā un inovācijas pētniecības programmā biobāzētai rūpniecībai attīstībai un izaugsmei Eiropā, kurā noteikti pētniecības, demonstrējumu un izvēršanas pasākumi, kas kopuzņēmumam *CBE* jāveic programmas "Apvārsnis 2020" ietvaros;

13. norāda, ka 2021. gada darbības pārskatā kopuzņēmums *CBE* turpina ziņot par *BIC* vai tā sastāvā esošo vienību sniegto finansiālo ieguldījumu natūrā faktiskajām vērtībām, lai sasniegtu Padomes Regulā (ES) Nr. 560/2014 ([3]) noteiktos mērķus, un ka kopējais ieguldījumu natūrā un finansiālā ieguldījuma līmenis jau sasniedza 70 % no 2,73 miljardu EUR galīgās paredzamās vērtības un sekmīgi virzās uz minētā galīgā mērķa sasniegšanu līdz 2024. gadam;

Sniegums

14. norāda, ka izpilddirektors pirmo reizi iepazīstināja valdi ar kopuzņēmuma *CBE* 2021. gada prioritātēm un mērķiem 2020. gada 17. jūnija sanāksmē un pēc tam 2020. gada 7. oktobrī tika iesniegta un apspriesta galīgā versija; norāda, ka prioritātes pēc tam 2021. gada darba plānā tika iekļautas kā 2021. gada mērķi nolūkā konsolidēt projektu portfeli, vienlaikus saglabājot kvalitātes standartus, lai mazinātu darba slodzes maksimumu; turklāt norāda, ka tika nodrošināta vienmērīga pāreja no *BBI* uz jauno kopuzņēmumu *CBE* pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" ietvaros;

([3]) Padomes Regula (ES) Nr. 560/2014 (2014. gada 6. maijs), ar ko izveido biorūpniecības kopuzņēmumu (OV L 169, 7.6.2014., 130. lpp.).

15. norāda, ka 2021. gadā nebija atklātu uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus, bet pēdējais uzaicinājums tika īstenots 2020. gadā, kopuzņēmums *CBE* turpināja pārvaldīt savu projektu portfeli, kā rezultātā tika parakstīti 18 dotāciju nolīgumi, tādējādi kopējais kopuzņēmuma *CBE* portfelī iekļauto projektu skaits sasniedza 142 (71 pētniecības un inovācijas darbība, 39 demonstrējumu darbības, 14 pamatiniciatīvas un 18 koordinācijas un atbalsta darbības), un no tiem 2021. gada beigās 96 projekti vēl nebija pabeigti, bet 46 bija pabeigti;

16. norāda, ka 2021. gadā ārējs darbuzņēmējs veica īpašu pētījumu ([4]), lai validētu līdz 2020. gada jūlijam pabeigto 32 kopuzņēmuma *BBI* projektu *KPI* rezultātus un sniegtu vispārēju novērtējumu par kopuzņēmuma *BBI* projektu portfeli; norāda, ka validācijas procesā tika analizēti ziņotie *KPI* rezultāti un ietekme, salīdzinot tos ar projekta dokumentācijā sniegtajiem pierādījumiem, tostarp ar periodisko ziņojumu, mērķuzdevumiem un neatkarīgo ekspertu sniegtajiem pārskatīšanas ziņojumiem; turklāt norāda, ka tika izstrādāts validācijas vērtējums, lai norādītu, cik lielā mērā paziņotie galveno snieguma rādītāju rezultāti bija pamatoti ar pierādījumiem;

17. uzsver, ka lielākajai daļai (aptuveni 90 %) validēto datu ir piešķirts 1 vai 2 punkti (iespējamais validācijas punktu skaits var būt 1, 2 vai 3), kas liecina, ka kopuzņēmumam *BBI* noteiktais *KPI* satvars nodrošina jēgpilnu programmas rezultātu un ietekmes novērtējumu;

18. norāda, ka pamatiniciatīvas un progresīvās demonstrējumu darbības ir projekti, kas visvairāk veicina sociālekonomisko ietekmi, piemēram, darbvietu radīšanu, lauku attīstību un ieguvumus primārajiem ražotājiem, reģionālo un vietējo ietekmi un ietekmi uz tirgiem un rūpniecību; norāda, ka šo projektu tehnoloģiju gatavības līmenis (*TRL*) ļauj izvērst tehnoloģijas plašā, pirmsindustriālā mērogā, iesaistot dalībniekus no visas vērtību ķēdes, sākot no vietējiem izejvielu piegādātājiem līdz galalietotājiem un vietējām iestādēm;

19. norāda, ka viens no kopuzņēmuma *CBE* galvenajiem mērķiem ir samazināt rūpniecisko procesu un ražojumu ietekmi uz vidi; norāda, ka svarīgs ieguldījums klimata pārmaiņu mazināšanā ir fakts, ka 65 % no kopuzņēmuma *CBE* projektiem samazinājās radītās CO_2 un citu siltumnīcefekta gāzu emisijas; norāda – tiek ziņots, ka 29 % no projektiem tiek izmantots/reciklēts biobāzētu darbību rezultātā izdalītais CO_2, kas atbilst tiešo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai;

20. pauž gandarījumu par to, ka 2021. gadā kopuzņēmums *CBE* turpināja nodrošināt efektīvu sniegumu pamatdarbībās saistībā ar pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" *KPI*, attiecībā uz kuriem kopuzņēmums *CBE* tiek uzraudzīts, apstiprinot iepriekšējos gados novērotās pozitīvās tendences, proti, 2021. gada janvārī tika sasniegts mērķrādītājs par laiku līdz informācijas sniegšanai (*TTI*) 2020. gada uzaicinājuma priekšlikumu iesniedzējiem, proti, tas bija 137 dienas salīdzinājumā ar izvirzīto mērķrādītāju 153 dienas (100 % laicīga izpilde); laiks līdz dotācijas piešķiršanai (*TTG*) saglabātajiem 2020. gada uzaicinājuma priekšlikumiem bija vidēji 236 dienas salīdzinājumā ar izvirzīto mērķrādītāju 245 dienas, un visi dotācijas nolīgumi tika parakstīti laikus (100 % laicīga izpilde); laiks līdz grozījumu izdarīšanai (*TTA*) bija deviņas dienas salīdzinājumā ar izvirzīto mērķrādītāju 45 dienas (100 % laicīga izpilde); laiks līdz samaksai (*TTP*) attiecībā uz saglabāto 2020. gada uzaicinājuma priekšlikumu priekšfinansējumu bija vidēji 9,5 dienas salīdzinājumā ar izvirzīto mērķrādītāju 30 dienas (100 % laicīga izpilde), un starpposma un galīgajiem maksājumiem tas bija vidēji 66 dienas salīdzinājumā ar izvirzīto mērķrādītāju 90 dienas (100 % laicīga izpilde);

21. norāda, ka, ņemot vērā konstatējumu 2020. gada budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā par intelektuālā īpašuma tiesībām, kopuzņēmuma *CBE* parakstītie dotāciju nolīgumi atbilst dotācijas nolīguma paraugam, ko Komisija izdevusi, lai izpildītu Savienības budžetu, un tie ir bez atkāpēm intelektuālā īpašuma tiesību pārvaldībā; turklāt norāda, ka attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesībām un rezultātu publicēšanu labuma guvēji joprojām kontrolē īpašumtiesības uz projekta rezultātiem un tiem ir jāpilda īpaši pienākumi attiecībā uz atvērto zinātni un piekļuvi pētniecības rezultātiem saskaņā ar pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" dotācijas nolīguma parauga 3. iedaļu ("Tiesības un pienākumi attiecībā uz iepriekš uzkrātām zināšanām un rezultātiem");

([4]) https://www.bbi.europa.eu/sites/default/files/executive-summary-bbi-ju-portfolio-kpi.pdf

Iepirkums, personāls un darbā pieņemšanas procedūras

22. norāda, ka līdz 2021. gada beigām kopuzņēmuma *CBE* programmas birojā bija 22 darbinieki un ka 2021. gadā tika sāktas četras darbā pieņemšanas procedūras, kuru rezultātā tika pieņemts darbā viens projektu speciālists (līgumdarbinieks), viens izpildasistents attiecībām ar ieinteresētajām personām (pagaidu darbinieks), viens komunikācijas asistents (pagaidu darbinieks) un viens finanšu asistents (līgumdarbinieks); turklāt norāda, ka 2020. gadā kopuzņēmums *CBE* saspringtākā darba perioda pārvarēšanai izmantoja Komisijas pamatlīgumu par pagaidu pakalpojumiem un noslēdza vairākus šādus īstermiņa līgumus, lai nodrošinātu konkrētas kopuzņēmuma *CBE* programmas biroja vajadzības;

23. ar bažām norāda, ka vidējais pagaidu darba aģentūru darbinieku īpatsvars gadā joprojām bija augsts, proti, 19 % no štata darbiniekiem; atgādina, ka lielais pagaidu darba aģentūru darbinieku īpatsvars varētu ievērojami palielināt kopuzņēmuma *CBE* darbinieku mainību un vēl vairāk destabilizēt personāla situāciju; tomēr uzsver, ka pagaidu darba aģentūras darbiniekus joprojām būtu jāizmanto tikai kā pagaidu risinājumu, jo tas varētu negatīvi ietekmēt kopuzņēmuma *CBE* vispārējo sniegumu, skarot tādus jautājumus kā pamatkompetenču saglabāšana, neskaidri pārskatatbildības kanāli un darbinieku zemāks efektivitātes līmenis; tomēr atgādina, ka kopuzņēmumam *CBE* jāizstrādā formāls modelis vai norādījumi par to, kā aplēst personāla vajadzības (tostarp attiecībā uz pamatkompetencēm) ar mērķi optimizēt personāla resursu izmantošanu;

24. norāda – pamatojoties uz 2021. gada darbības pārskatu, dzimumu līdzsvars ir atbilstošs, proti, sieviešu īpatsvars programmas biroja līmenī ir 64 %, valstu pārstāvju grupā (tostarp aizvietotāju vidū) – 46 %, savukārt zinātniskajās komitejās – 57 %; mudina kopuzņēmumu *CBE* saglabāt un turpināt uzlabot dzimumu līdzsvaru;

25. pieņem zināšanai, ka saskaņā ar Kopuzņēmuma gada darbības pārskatu sieviešu skaits valdē bija palielinājies no 20 % iepriekšējā gadā līdz 30 % līdz 2021. gada beigām; mudina kopuzņēmumu *CBE* turpināt centienus, lai valdē panāktu dzimumu līdzsvaru;

26. norāda, ka kopuzņēmumi kopš 2016. gada nav iemaksājuši Savienības pensiju shēmā darba devēju iemaksas par kopuzņēmumu darbiniekiem, kas atbilst to ārpus Savienības subsidēto ieņēmumu attiecībai pret kopējiem ieņēmumiem, jo Komisija nav nedz paredzējusi šos izdevumus kopuzņēmumu budžetā, nedz oficiāli pieprasījusi maksājumus; aicina Komisiju rīkoties, lai turpmāk nepieļautu līdzīgas problēmas;

27. norāda, ka 2021. gadā kopuzņēmums *CBE* kopā ar četriem citiem kopuzņēmumiem uzņēmās vadību, ieviešot rīku *SYSTAL*, kas ir *Oracle* izstrādāts elektronisks rīks pieņemšanai darbā, kuru jau izmanto vairākas decentralizētas aģentūras, un ka kopuzņēmums *CBE* pirmo reizi šo rīku izmantoja 2021. gada septembrī, publicējot vienu amata vietu;

28. norāda, ka 2021. gadā, lai nodrošinātu, ka darbinieki ir kompetenti pildīt savus pienākumus un spēj tikt galā ar sarežģīto darba vidi, cilvēkresursu funkcija izstrādāja mācību un attīstības satvaru, ņemot vērā kopuzņēmuma *CBE* gada mērķus; norāda, ka Covid-19 pandēmijas dēļ visi mācību pasākumi tika organizēti tiešsaistē;

29. uzsver, ka pēc konstatējuma 2020. gada budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā attiecībā uz iepirkumu kopuzņēmums *CBE* ir īstenojis visus iespējamos pasākumus, lai nodrošinātu pēc iespējas plašāku konkurenci iepirkuma procedūrās un atbilstību Finanšu regulai; turklāt atzinīgi vērtē to, ka kopuzņēmums *CBE* izmanto rīku *eTendering*, lai publicētu paziņojumus par publisko iepirkumu, un ir īstenojis visas pievienošanās prasības elektroniska iepirkuma risinājumiem (piemēram, *eSubmission*), ko bija plānots pilnībā integrēt šajā sistēmā līdz 2022. gada beigām;

30. pieņem zināšanai to, ka pēc tam, kad 2020. gada budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā tika konstatēts, ka trūkst atbalsta struktūras, lai nodrošinātu darbinieku psiholoģisko labjutību, kopuzņēmums *CBE* ir ieviesis virkni pasākumu, lai palīdzētu darbiniekiem tikt galā ar pandēmijas radītajām problēmām, un ka, izstrādājot organizācijas stratēģiju saistībā ar atgriešanos birojos, ir izveidota paraugprakse un zelta likumi saistībā ar jauniem veidiem, kā notiek darbs;

Iekšējā kontrole un iekšējā revīzija

31. norāda, ka kopuzņēmuma *CBE* iekšējās kontroles sistēmas pamatā ir 17 kontroles principi, tā ir saskaņota ar Komisijas kontroles sistēmu un ir spēkā kopš 2020. gada 1. janvāra;

32. norāda, ka 2021. gada iekšējās kontroles novērtējuma rezultāti apstiprina, ka kopuzņēmuma *CBE* kontroles sistēma ir ieviesta un darbojas, taču ir vajadzīgi daži uzlabojumi; norāda, ka kopumā visi iekšējās kontroles komponenti darbojas kopā integrētā veidā, sistēma atbilst iekšējās kontroles sistēmai, tā darbojas pieņemamā efektivitātes līmenī un ļauj pietiekami kontrolēt riskus kontroles mērķu sasniegšanai;

33. norāda, ka attiecībā uz pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" maksājumiem par *ex post* revīzijām atbild Komisijas Pētniecības un inovācijas ģenerāldirektorāta Kopējais revīzijas dienests; norāda, ka, pamatojoties uz *ex post* revīziju rezultātiem, kas bija pieejami līdz 2021. gada beigām, kopuzņēmums *CBE* ziņoja, ka pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" projektiem reprezentatīvais kļūdu īpatsvars ir 1,9 % un atlikušo kļūdu īpatsvars ir 1,2 % (dzēšana un galīgie maksājumi); tomēr norāda, ka iepriekš minētie kļūdu īpatsvari būtu jāvērtē piesardzīgi, jo vēl nav pieejami visi revīzijas rezultāti, tāpēc kļūdu īpatsvars nav pilnībā reprezentatīvs attiecībā uz pārbaudāmajiem izdevumiem;

34. pauž gandarījumu par to, ka, tāpat kā 2020. gadā, ir pierādījumi tam, ka pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" ieviestie vienkāršojumi kopā ar aizvien pieaugošo pieredzi, ko guvuši lielākie saņēmēji, ir pozitīvi ietekmējuši kļūdu skaitu un līmeni; tomēr norāda, ka saņēmēji joprojām pieļauj kļūdas, parasti tāpēc, ka noteikumi nav saprotami vai netiek ievēroti;

35. uzsver, ka Revīzijas palātas konstatējums apstiprināja pastāvīgas sistēmiskas kļūdas attiecībā uz deklarētajām personāla izmaksām un ka jo īpaši mazie un vidējie uzņēmumi (MVU) un jauni saņēmēji ir vairāk pakļauti kļūdu riskam nekā citi saņēmēji; uzsver, ka par šīm kļūdām ticis regulāri ziņots arī Revīzijas palātas gada pārskatos jau kopš 2017. gada; tādēļ uzsver – lai stabilizētu kļūdu īpatsvaru zem būtiskuma līmeņa, būtu jāracionalizē pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" personāla izmaksu deklarēšanas noteikumi un plašāk jāizmanto vienkāršoto izmaksu iespējas; uzsver, ka kopuzņēmumam *CBE* ir jāstiprina savas iekšējās kontroles sistēmas, lai novērstu palielināto risku attiecībā uz MVU un jaunajiem atbalsta saņēmējiem, un stingri jāmudina dažas saņēmēju kategorijas, kuras ir vairāk pakļautas kļūdu riskam, piemēram, MVU un jaunie finansējuma saņēmēji, izmantot rīku *Personnel Costs Wizard*; atzinīgi vērtē to, ka 2022. gadā visi kopuzņēmumi sāka īstenot darbības kļūdu īpatsvara samazināšanai atbilstoši Revīzijas palātas ierosinātajai rīcībai, tostarp izpētot iespējas ieviest vienkāršākus izmaksu veidus, piemēram, vienības izmaksas, fiksētas summas maksājumus un vienotas likmes maksājumus;

36. norāda – lai apstiprinātu *ex post* revīzijās iegūtos kļūdu īpatsvarus ([5]), Revīzijas palāta novērtēja kopuzņēmuma *CBE* pamatdarbības maksājumu kontroli, šajā nolūkā revidējot izlasi, kas pēc nejaušības principa bija veidota no pamatprogrammas "Apvārsnis 2020"maksājumiem, kuri 2021. gadā veikti galasaņēmēju līmenī; norāda, ka vienā gadījumā Revīzijas palāta konstatēja un izteica skaitļos kļūdu saistībā ar tiešajām personāla izmaksām, kas deklarētas personai, kura nebija ne nodarbināta pie saņēmēja, ne tieši nolīgta projektā;

([5]) Attiecībā uz saņēmēju līmenī pārbaudītajiem dotāciju maksājumu darījumiem paziņojamais skaitļos izsakāmu kļūdu īpatsvars ir 1 % no revidētajām izmaksām.

37. norāda, ka pēc tam, kad 2020. gada budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā tika konstatēts, ka Revīzijas palāta ir konstatējusi pastāvīgas sistēmiskas kļūdas saņēmēju deklarētajās personāla izmaksās, un ka par šādām kļūdām regulāri tika ziņots arī Kopējā revīzijas dienesta *ex post* revīzijās, kopuzņēmums *CBE* ir aktīvi rīkojies, lai uzlabotu kontroles stratēģijas attiecībā uz izdevumiem, un ir piedalījies kopīgās darbībās, ko šajā sakarā veic pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" un pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" pārvaldība, kā arī mērķtiecīgi pievērsies skaidri identificētām ES līdzekļu saņēmēju kategorijām;

Interešu konfliktu un krāpšanas risku novēršana un pārvaldība

38. norāda, ka 2021. gada beigās riska reģistrā kopumā tika identificēti un aprakstīti 11 riski ar dažādu svarīguma, konverģences un savstarpējās atkarības pakāpi; norāda, ka 2021. gadā veiktais riska novērtējums apstiprināja iepriekšējo gadu tendenci un daži papildu riski tika absorbēti vai samazināti, palielinot iekšējās kontroles efektivitāti, kā arī pieredzi, kas gūta pamatdarbībās, piemēram, pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" dotāciju plānošanā, procesos un sistēmās;

39. atzinīgi vērtē to, ka attiecībā uz iespējamo interešu konfliktu pārvaldību kopuzņēmuma *CBE* Programmu birojs ir izstrādājis visaptverošu noteikumu un procedūru kopumu, kas tiek efektīvi īstenots visā tā pārvaldības struktūrā, un ka ir īstenoti īpaši pasākumi, kuru mērķis ir novērst un pārvaldīt par projektu un iepirkumu pārskatīšanu atbildīgo ekspertu interešu konfliktus;

40. uzsver, ka 2021. gadā šīs kontroles sistēmas darbojās efektīvi un nekas nav bijis jāziņo, kas varētu ietekmēt pamatotu pārliecību, kura kredītrīkotājam ir jāapliecina;

41. norāda, ka pēc konstatējuma 2020. gada budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā kopuzņēmums *CBE* 2021. gada darbības pārskatā ziņoja budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par krāpšanas risku pārvaldību un apstiprināja, ka kopuzņēmums *CBE* turpināja īstenot iepriekšējos gados sniegtos ieteikumus un ziņot par tiem Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*);

42. norāda, ka pēc konstatējuma 2020. gada budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā valdes locekļu interešu deklarācijas ir publicētas kopuzņēmuma *CBE* oficiālajā tīmekļa vietnē un ka tajās ir iekļauta attiecīga informācija par locekļu iepriekšējo un pašreizējo profesionālo darbību;

43. norāda, ka pēc konstatējuma 2020. gada budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrā kopuzņēmums *CBE* ir īstenojis vairākus politikas un apmācību pasākumus nolūkā vērsties pret aizskarošu izturēšanos un krāpšanu, novērst interešu konfliktus un aizsargāt trauksmes cēlējus; turklāt norāda, ka ētikas politika ir iestrādāta plašā darbību un riska pārvaldības mehānismu kopumā, kuru efektivitāti pastāvīgi uzrauga pārskatatbildīgas funkcijas, kas ir labi identificētas kopuzņēmuma *CBE* pārvaldības struktūrā, un visas attiecīgās kontroles sistēmas regulāri pārbauda Iekšējās revīzijas dienests un Revīzijas palāta kā ticamības apliecināšanas nodrošinātāji; norāda, ka kopuzņēmums *CBE* savos gada darbības pārskatos ir regulāri ziņojis par šo riska pārvaldības mehānismu un jo īpaši par jebkādu iespējamu aizskarošu izturēšanos, interešu konfliktu un krāpnieciskiem notikumiem, kas varētu radīt atrunas kopuzņēmuma *CBE* izpilddirektora sniegtajā ikgadējā ticamības deklarācijā; norāda, ka kopuzņēmuma *CBE* 2021. gada darbības pārskatā nav ziņojumu par konstatējumiem un secinājumiem, kas varētu novest pie atrunas šajās jomās.